

Aanvullend soortspecifiek onderzoek

Wet natuurbescherming, soortenbescherming

Herinrichting plangebied

Herenstraat 44 te Werkhoven

Opdrachtgever: Kalliste Woningbouwontwikkeling BV, de heer M. van der Velden
Contactpersoon: Blom Ecologie, de heer J. Blom

Kenmerk: BLOM21-05.V2
Datum: 16 november 2021

Opdrachtnemer: Florauna Natuuradvies
Auteur: mevrouw N. Schuurmans MSc

Aanvrager	Kalliste Woningbouwontwikkeling BV, de heer M. van der Velden Dorpsstraat 57 3433 CM Nieuwegein
Contactpersoon	Blom Ecologie, de heer J. Blom
Telefoon	0418 820 288
E-mail	info@blomecologie.nl
Kenmerk	BLOM21-05.V2
Datum	16 november 2021
Opgesteld door	Florauna natuuradvies Nicole Schuurmans
Telefoon	06 555 15 199
E-mail	info@florauna-natuuradvies.nl

Florauna natuuradvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Florauna natuuradvies; opdrachtgever vrijwaart Florauna natuuradvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Florauna natuuradvies, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Disclaimer:

Indien bij werkzaamheden in de toekomst toch soorten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient gehandeld te worden naar de wet- en regelgeving met betrekking tot de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Mogelijk is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING	4
1.1. Leeswijzer	4
2. ONDERZOEKSLOCATIE.....	5
2.1. Beschrijving onderzoekslocatie.....	5
2.2. Geplande ingreep	5
3. ONDERZOEKSMETHODE	7
3.1. Vleermuisonderzoek	7
3.2. Gierzwaluw.....	8
3.3. Huismus.....	8
4. RESULTATEN	10
4.1. Vleermuisonderzoek	10
4.2. Gierzwaluwen	11
4.3. Huismussen.....	11
5. CONCLUSIE EN AANBEVELING	12
BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur	13

1. INLEIDING

Aan de Herenstraat 44 in Werkhoven is een bedrijfsperceel met bedrijfswoning en woonhuis gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens om op locatie de bestaande bebouwing te amoveren ten behoeve van realisatie van 21 – 30 woningen. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling, waardoor een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk is. Uit de quickscan, uitgevoerd door Blom Ecologie in maart 2021 (Pickert, R.C., 2021), is gebleken dat binnen het plangebied potentiële verblijfplaatsmogelijkheden aanwezig zijn voor huismussen, gierwaluwen en vleermuizen.

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen geen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. In augustus 2018 is een quickscan uitgevoerd waaruit naar voren is gekomen dat de aanwezige bebouwing geschikt is voor vleermuizen. Alle in Nederland levende vleermuizen zijn beschermd door de Wnb, onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn). Hieruit volgend is dan ook in de periode augustus 2018 – september 2018 aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

Het uitgevoerde onderzoek naar de aanwezigheid van nestplaatsen voor de huismus bestond uit twee veldbezoeken door 2 personen. Het onderzoek naar de aanwezigheid van nestplaatsen voor de gierwaluw bestond uit 3 veldbezoeken door 2 personen. Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen bestond uit 5 veldbezoeken door 2 personen. Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken en een aanbeveling voor vervolgstappen.

1.1. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruit ziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de eigenaar van plan is in het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de resultaten weer en in hoofdstuk 5 wordt afgesloten met de conclusie en aanbevelingen.

2. ONDERZOEKSLOCATIE

2.1. Beschrijving onderzoekslocatie

De planlocatie is gelegen aan de Herenstraat 44 in Werkhoven (figuur 1). De planlocatie betreft een bedrijfsperceel met een woning (A), twee grote loodsen (B & D) en een 3-tal garageboxen (C). De planlocatie is grotendeels verhard of bebouwd met slechts enkele onverharde delen met wat beplanting. (Pickert, R.C., 2021)

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Herenstraat 44 te Werkhoven (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

2.2. Geplande ingreep

Voor de planlocatie zijn de voorgenomen plannen permanent van karakter. Alle bebouwing aanwezig binnen het plangebied wordt geamoveerd om vervolgens 21 tot 30 woningen te realiseren (figuur 2). Momenteel is de planlocatie in het bestemmingsplan vastgesteld met de bestemming bedrijf, dit dient via een bestemmingsplanprocedure nog gewijzigd te worden naar de bestemming wonen. (Pickert, R.C., 2021)

Figuur 2 Impressie van voorgenomen situatie (bron: Buro SRO).

3. ONDERZOEKSMETHODE

3.1. Vleermuisonderzoek

Het aanvullend vleermuisonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van vleermuizen in het plangebied. Er wordt gekeken of er verblijfplaatsen in- en rondom het plangebied aanwezig zijn. Tevens wordt er gekeken naar de soortensamenstelling en aantallen van de voorkomende vleermuizen in het gebied.

De onderzoekslocatie is door 2 personen onderzocht, waarbij mevrouw N. Schuurmans MSc de constante factor was, tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden. In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Protocol Vleermuisinventarisaties (maart 2017) door Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Gedurende het aanvullend vleermuisonderzoek naar verblijfplaatsen zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd aansluitend op de in maart 2021 uitgevoerde quickscan door Blom Ecologie (Pickert, R.C., 2021), zie tabel 1 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebieden en belangrijke vliegroutes van gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tijdens de in- en uitvliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsopkomst en -ondergang. Tijdens het paaronderzoek is naast eventuele in- en uitvliegplekken gelet op de balts-, paarroepen en aantikgedrag wat kan wijzen op de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de piek van de baltsactiviteit. Tevens is er gekeken naar belangrijke vliegroutes en/of foerageergebieden in het onderzoeksgebied. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson M500-384 en een Batlogger M. De opgenomen geluiden zijn, indien noodzakelijk, geanalyseerd met specifieke software BatExplorer, versie 2.0.4.0.

Tabel 1. Data uitgevoerde veldbezoeken vleermuisonderzoek

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
21-05-2021	3:30 – 5.45	Zomerverblijf	10 °C	1	Licht	Geen
11-06-2021	21.50 – 0.15	Zomerverblijf Kraamverblijf	17 °C	2	Bewolkt	Geen
13-07-2021	21.45 – 0.15	Zomerverblijf Kraamverblijf	19 °C	2	Geheel	Geen
17-08-2021	21.15 – 23.30	Paarverblijf	15 °C	1	Geheel	Geen
10-09-2021	20.30 – 23.00	Paarverblijf	18 °C	2	Bewolkt	Geen

3.2. Gierzwaluw

Het aanvullend gierzwaluwonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van gierzwaluwen in het plangebied. Florauna natuuradvies voert het onderzoek uit naar verblijfplaatsen van gierzwaluwen in de periode half mei tot half juli 2021 door middel van het waarnemen van invliegende gierzwaluwen en het gedrag van gierzwaluwen in het plangebied.

De onderzoekslocatie is door 2 personen, met mevrouw N. Schuurmans MSc als constante factor, onderzocht tijdens de periode van 2 uur vóór zonsondergang tot zonsondergang, waarin gierzwaluwen hun verblijfplaatsen opzoeken en invliegen. In totaal zijn drie veldbezoeken uitgevoerd, waarvan ten minste één ronde is uitgevoerd in de periode dat de jongen zijn uitgekomen voordat zij het nest verlaten. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Inventarisatie protocol van Netwerk Groene Bureaus, in samenwerking met SOVON.

Gedurende het aanvullend gierzwaluwonderzoek naar nestplaatsen zijn drie veldbezoeken uitgevoerd aansluitend op de in maart 2021 uitgevoerde quickscan door Blom Ecologie (Pickert, R.C., 2021), zie tabel 2 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op de aanwezigheid van nestplaatsen en foerageergebieden van gierzwaluwen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tijdens het invliegtijdstip tussen 2 uur vóór zonsondergang tot zonsondergang. Tijdens het onderzoek naar nestplaatsen is gekeken naar invlieggedrag van gierzwaluwen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de periode dat gierzwaluwen gebruik maken van hun nesten in Nederland. Tevens is er gekeken naar belangrijke foerageergebieden in het onderzoeksgebied.

Tabel 2. Data uitgevoerde veldbezoeken gierzwaluwonderzoek

Datum	Tijdstip	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
11-06-2021	20.00 – 22.00	20 °C	2	Geheel	Geen
23-06-2021	20.00 – 22.10	16 °C	2	Geheel	Geen
13-07-2021	20.00 – 22.00	17 °C	2	Geheel	Geen

3.3. Huismus

Het aanvullend huismusonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van vleermuizen in het plangebied. Florauna natuuradvies heeft onderzoek uitgevoerd naar nest-indicerend gedrag van huismussen. Het onderzoek naar verblijfplaatsen van huismussen heeft plaatsgevonden in de periode van 1 april – 20 juni 2021.

De onderzoekslocatie is door 2 personen, met mevrouw N. Schuurmans MSc als constante factor, onderzocht tijdens voor de huismus gunstige weersomstandigheden. In totaal zijn twee veldbezoeken uitgevoerd. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het soorteninventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus, in samenwerking met SOVON.

Gedurende het aanvullend huismusonderzoek naar nestplaatsen zijn twee veldbezoeken uitgevoerd aansluitend op de in maart 2021 uitgevoerde quickscan door Blom Ecologie (Pickert, R.C., 2021), zie tabel 3 voor de specifieke bezoeken. Het onderzoek heeft zich voornamelijk gericht op het gedrag van huismussen in het plangebied. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tijdens geluidsluwe momenten tussen zonsopkomst en zonsondergang. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de periode waarin huismussen nest-indicerend gedrag vertonen. Tevens is er gekeken naar belangrijke foerageergebieden in het onderzoeksgebied.

Tabel 3. Data uitgevoerde veldbezoeken huismusonderzoek

Datum	Tijdstip	Temperatuur	Windkracht	Bewolking	Neerslag
21-05-2021	11.00 – 12.15	12 °C	1	Bewolkt	Geen
01-06-2021	10.00 – 11.30	23 °C	0	Geen	Geen

4. RESULTATEN

4.1. Vleermuisonderzoek

Gedurende het onderzoek zijn gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Gewone dwergvleermuis – Pipistrellus pipistrellus

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. De kleine bruin gekleurde vleermuis is een flexibele soort die zowel in gesloten als open landschappen, van stadscentra tot op het platteland voorkomt. De soort is een echt gebouw bewonende soort waarbij hij een voorkeur heeft voor spleetvormige holten in spouwmuren, achter gevelbekleding en onder daken. In de kraam- en winterperiode kan het aantal dieren bij elkaar variëren van enkele tientallen tot tweehonderd en soms wel duizenden dieren. Foerageren doet de gewone dwergvleermuis langs lijnvormige structuren van de opgaande vegetatie, langs bosranden, de bebouwing, bij water maar daarnaast ook vaak in tuinen en rond straatlantaarns.

Tijdens de veldbezoeken is de gewone dwergvleermuis het meest aan de randen en buiten de onderzoekslocatie aangetroffen. Echter zijn verblijfplaatsen niet aangetroffen in de te amoveren gebouwen. Enkel voorbij vliegende vleermuizen zijn aangetroffen en af en toe is een feedingbuzz (vangst van een insect ter consumptie) aangetroffen.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen zijn niet vastgesteld tijdens het onderzoek naar vleermuizen.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende de veldbezoeken worden rondom de lantaarnpalen en in de straten rondom het plangebied 3 tot 5 foeragerende dieren aangetroffen. Aangezien de dieren gedurende de hele onderzoeksperiode waarneembaar zijn kan worden aangenomen dat de dieren hier een foerageerlocatie hebben. Essentiele vliegroutes van de gewone dwergvleermuis zijn niet aangetroffen. De voorbij vliegende vleermuizen vlogen met name door de straten rondom het plangebied.

4.2. Gierzwaluwen

Tijdens de veldbezoeken die zijn uitgevoerd in het kader van de gierzwaluw zijn enkel een paar hoog overvliegende gierzwaluwen aangetroffen. Deze dieren leken geen binding te hebben met het plangebied en verblijfplaatsen zijn dan ook niet aangetroffen en daarmee uit te sluiten.

4.3. Huismussen

Tijdens de veldbezoeken die zijn uitgevoerd in het kader van de huismus zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen. Enkel aan de overzijde van de Herenstraat en de Zwaanweg zijn in de dakgoten van enkele woningen wat zingende mannelijke huismussen waargenomen. Deze huismussen hadden geen binding met het plangebied en jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus in het plangebied zijn dan ook uit te sluiten.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELING

Het onderzoek heeft aangetoond dat er geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes van vleermuizen en geen jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw binnen het plangebied aanwezig zijn. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig op basis van de onderzoeksresultaten van het uitgevoerde aanvullend onderzoek.

Wij bevelen echter wel aan om de werkzaamheden uit te voeren in overeenstemming met de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming), wat inhoudt dat er buiten het broedseizoen gesloopt wordt en dat bij het onverhoopt toch aantreffen van (beschermde) soorten de werkzaamheden direct stil te leggen en een ecologisch deskundige in te schakelen. Indien het toch met betrekking tot de planning noodzakelijk is om in het broedseizoen te slopen bevelen wij aan om vóór de start van het broedseizoen de bebouwing ongeschikt te maken om te voorkomen dat er onverhoopt toch broedgevallen aanwezig zijn in de bebouwing bij aanvang van de sloopwerkzaamheden.

BIJLAGE I. Geraadpleegde Literatuur

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument huismus, versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

Pickert, R.C., ing. (2021). Quickscan Wet natuurbescherming Herenstrat 44 te Werkhoven. Blom Ecologie, 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gierzwaluw, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard huismus, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur (2017). Vleermuisprotocol 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, RAVON en SOVON (2017). Soorteninventarisatieprotocollen 2017.